

OMMAVIY TADBIRLAR O‘TKAZISH VAQTIDA JAMOAT TARTIBINI SAQLASHNING IJTIMOY ZARURATI

*Jamoat xavfsizligi universiteti magistratura tinglovchisi leytenant
Toshmurodov Ahror Olim og‘li*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada mamlakatimizda bo‘layotgan ommaviy tadbirlar konsert mitinglar, sport musobaqalari, va boshqa katta yig‘inlar hamda mana shu tadbirlardagi jamoat xavfsizligini saqlashning asoslari ijtimoiy zarurati yoritilgan.*

Kalit so‘zlar: *Ommaviy tadbir, jamoat tartibi ijtimoiy zarurat, jamoat tartibini saqlash.*

Jamiyatdagi zerikishning oldini olish maqsadida Ommaviy tadbirlar, masalan, konserlar, mitinglar, sport musobaqalari va boshqa katta yig‘inlar, ko‘plab odamlarni bir joyga jamlashni taqozo etadi. Bunday tadbirlar paytida jamoat tartibini saqlash ijtimoiy zaruratdir, chunki bu: Quyidagi mezonlarda o‘zining tasdig‘ini ko‘rsatadi. Xavfsizlikni ta‘minlash: Ko‘plab odamlarning bir joyga to‘planishi xavfli holatlarga olib kelishi mumkin. Yig‘ilishlar, agar tartibsiz bo‘lsa, tasodifiy hodisalar, to‘qnashuvlar yoki hatto favqulodda vaziyatlar yuzaga kelishi ehtimoli bor. Jamoat tartibi bu xavflarni kamaytirishga yordam beradi. Tartibni saqlash va tartibli harakatlanish: Tadbirda ishtirok etayotganlar o‘zaro hurmat va boshqalar uchun qulay sharoit yaratish uchun bir-biriga nisbatan ehtiyotkor bo‘lishlari zarur. Tartibni saqlash, odamlarning o‘z joylarida turishlari, chiqish joylarida navbat kutishlari, va harakatni to‘xtatmaslikka yordam beradi. Ijtimoiy barqarorlikni ta‘minlash: Ommaviy tadbirlar ko‘pincha turli ijtimoiy, madaniy va siyosiy qatlamlardan odamlarni birlashtiradi. Tartibni saqlash, ayniqsa, turli fikrlarni va qiziqishlarni hisobga olib, barcha ishtirokchilar uchun barqaror va murosali muhit yaratadi. Ijtimoiy normalarga rioya qilish: Ommaviy tadbirlarda jamoat tartibi, ko‘plab ijtimoiy va axloqiy qoidalarni amalga oshirishga yordam beradi. Bu jamoatning jamiyatga nisbatan mas‘uliyatli va ongli qarashini shakllantiradi. Shu sababli, ommaviy tadbirlarda jamoat tartibini saqlash, ijtimoiy xavfsizlik va barqarorlikni ta‘minlash, hamda ijtimoiy normalar va qadriyatlarga rioya qilish uchun zarur. Xavfsizlik har qanday tadbirda, ayniqsa ommaviy va jamoat joylarida muhim omil bo‘lib hisoblanadi. Tadbirni muvaffaqiyatli o‘tkazish uchun qatnashchilarni himoya qilish, ularning farovonligini ta‘minlash, shuningdek, mumkin bo‘lgan xavf-xatarlarni bartaraf etish zarur. Ommaviy tadbirlarda xavfsizlikni ta‘minlash uchun quyidagi asosiy chora-tadbirlar ko‘rilishi kerak: Tadbirni rejalashtirishda xavfsizlikni hisobga olish: Tadbir o‘tkazilish joyi, qatnashchilar soni va tadbirning mohiyati e‘tiborga olinib, xavfsizlik rejasi tuzilishi kerak. Tadbirni o‘tkazish uchun kerakli ruxsatnomalar va litsenziyalar olingan bo‘lishi lozim. Maxsus xavfsizlik xodimlarini tayinlash: Tadbir davomida xavfsizlikni ta‘minlash uchun malakali xavfsizlik xodimlari jalb qilinishi zarur. Ular, har bir qadamni kuzatib, kutilmagan holatlarga tezkor javob berishga tayyor bo‘lishi kerak. Evakuatsiya yo‘llarini va chiqishlarni belgilash: Tadbir o‘tkaziladigan joyda evakuatsiya yo‘llari aniq ko‘rsatilgan bo‘lishi, xavfli vaziyatlar yuzaga kelganda odamlarni tezda chiqarish imkoniyati yaratilishi kerak. Yong‘in xavfsizligi: Tadbir o‘tkaziladigan hududda yong‘in xavfsizligi choralarini ko‘rish zarur. Avtotransport vositalari va boshqa harakatlanish manbalarining xavfsiz joylashuvi, yong‘in o‘chirish vositalarining

mavjudligi hamda xodimlarning tegishli malakaga ega bo'lishi kerak. Qatnashchilarni ogohlantirish: Tadbir boshlanishidan oldin, qatnashchilar xavfsizlik qoidalari haqida ogohlantirilishi kerak. Shu jumladan, xavfsizlikni ta'minlashda ularning hamkorligi, qoidalarga rioya qilishi va xavfli vaziyatlarda xotirjam bo'lishi muhimdir. Texnologiyalarni qo'llash: Xavfsizlikni ta'minlashda zamonaviy texnologiyalar, masalan, videokuzatuv tizimlari, xavfsizlik skanerlarini ishlatish, odamlar oqimini nazorat qilish kabi vositalardan foydalanish tavsiya etiladi. Ommaviy tadbirlar vaqtida jamoat tartibining saqlanishiga milliy gvardiya ma'sul hisoblanadi. Va ularning faoliyatiga halal bermagan holda jamoat tartibining saqlanishiga biz ham hamisha mas'ulmiz.

FOYDALALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 29-noyabrdagi PF-27-son 1-ilova
2. Ijtimoiy masalalar bo'limidan jamoat xavfsizligi vazirligiga qadar, Xuezh Guo-da: Xitoyning xavfsizlik holati: falsafa, evolyutsiya va siyosat, 2012 yil, Kembrij universiteti matbuoti
3. Razvedka boshqarmasi, Markaziy razvedka boshqarmasi (1971 yil dekabr). "Razvedka hisoboti: Xitoy Kommunistik partiyasining xalqaro aloqalar bo'limi" (PDF). Arxivlandi asl nusxasi (PDF) 2012 yil 31 mayda. Olingan 17 iyun, 2019.
4. Vang Zhongfang, "Gonganbu shi zemyang chenglide", Zhu Chunlin (tahr.) Lishi shunjian (Pekin: Qunzhong chubanshe, 1999), j. 1, 3-16 betlar.
5. (xitoy tilida). Arxivlandi asl nusxasidan 2020 yil 27 avgustda. Olingan 26 avgust, 2020.
6. "Arxivlangan nusxa". Arxivlandi asl nusxasi 2012 yil 8 dekabrda. Olingan 12 sentyabr, 2011.
7. Shoenhals, Maykl (2013 yil 18-fevral). Xalq uchun josuslik: Maoning maxfiy agentlari, 1949-1967. Kembrij universiteti matbuoti. 105-6 betlar. ISBN 9781139619714.
8. Yonoq, Timo'tiy (2010 yil 23-avgust). Maoga tanqidiy kirish. Kembrij universiteti matbuoti. p. 116. ISBN 9781139789042.
9. Shoenhals, Maykl (2013 yil 18-fevral). Xalq uchun josuslik: Maoning maxfiy agentlari, 1949-1967. Kembrij universiteti matbuoti. 31, 42, 106 betlar